

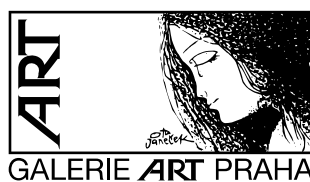
KAREL CHABA

VÝBĚR Z POZŮSTALOSTI

GALERIE ART PRAHA – BŘEZEN 2017

KAREL CHABA

VÝBĚR Z POZŮSTALOSTI

BŘEZEN 2017

Dílo Karla Chaby s veškerou svou barevnou hravostí balancuje na nataženém laně krásného umění. Průzračná jednoduchost motivů vedená jemnou obrysovou linií vytváří tichá místa plná milých vzpomínek i nostalgie. Umělec je průvodcem po skrytých uličkách a zákoutích staré Prahy. Důvěrně známá místa mu umožňují vyjádřit svůj vnitřní harmonicky barevný svět. Jde o prostor nostalgického snu o zanikající moderně, ukotvený v esteticky dokonalém bezčase. Někdy až téměř lidovým ornamentálním dekorem svých motivů odkazuje k naivistickému stylu, ze kterého v 60. letech vzešel, ale vyspělou malířskou bravurou dává tušit obdiv k francouzským mistrům moderny konce 19. století a počátku 20. století, i poučení hravým surrealismem Paula Kleea nebo Joana Miróa. Barevné plochy jsou traktovány subtilními, přesto však dynamickými doteky štětce a vytváří tak často dojem neustálého vířivého barevného pohybu, kterým umělec vtahuje diváka dovnitř obrazového světa. Vyzývá ho tak k příjemnému zastavení se v ruchu dnešního hektického města a nabízí snový a barevně nezaměnitelný úhel pohledu. Přijměte i Vy jeho pozvání, které oslovuje hravostí, humorem a především optimismem nezlomné touhy po autentické vnitřní kráse.

Petr Šeda, historik umění, Galerie Art Praha

Karel Chaba se narodil 1925 v Sedlci na Benešovsku a byl, podobně jako Kamil Lhoták, autodidaktem. V roce 1945 se přestěhoval do Prahy a prošel celou řadou zaměstnání, na přání maminky se dokonce vyučil kuchařem, ale přesto v něm kulminovala touha po malování. Učil se mu sám, v knihovně UMPRUM strávil každou volnou hodinu, obdivoval zejména Maurice Utrilla a Maurice Vlamincka, nebo Karla Černého a Františka Hudečka. Přesto zůstal názorově nezávislý a původní. Praha ho uchvátila a byla pro něj stálou inspirací. Mistrovsky a nevšedně zachytil atmosféru zapadlých zákoutí pražských náměstíček a křivolakých uliček staré Prahy. Řešil věčný spor mezi dualitou lidského vědomí, podvědomí a problémy doby. Jeho svět je krásný, imaginativní, to není malířský popis objektů a dějů, ale vytváření malby prožitku z reality paletou fantazie a osobitého vidění. V pražských motivech interpretuje svůj pohled na skutečnost a umožňuje vstup do fiktivního prostoru, který jeho obrazy vytvářejí. Je to transformace citových zážitků v trvalou uměleckou hodnotu. Jeho malba je fantazijní i skutečná, v jeho světě jsou tvary a křivky domů, ulic, zákoutí, či Vltavy a Čertovky viděny kouzelným prizmatem mistra malíře. A když přidáme jeho něžnou laskavost, nadhled a barevnou lyriku, můžeme stát před jeho díly a obdivovat je. Karel Chaba je znamenitý malíř, který sice není momentálně v módní vlně, ale pro znalce je dávno významně kvalitní a osobitý. Od 10. března do 9. dubna máte možnost v Galerii Art Praha vidět jeho Prahy s tóny i barvami, milými tvary špejchárků, a boubelatých stromů, protáhlých nakloněných baráků a katedrál, tu dokonalost vidění, tvaru a barevnosti, to osobité, zvláštní a krásné, co nám tolik let chybělo. Prodejní výstava představuje 50 olejů, a několik kolorovaných grafik a kombinovaných technik.

Vladimír Neubert, Galerie Art Praha

Když počátkem devadesátých let prohlásil Roy Lichtenstein, ikona světového pop-artu, že ze současných českých malířů obdivuje nejvíce tvorbu Karla Chaby, dalo se to srovnávat se slavnou chvílí z padesátých let, kdy Pablo Picasso označil za největšího českého umělce Josefa Ladu. Vyzdvížení jmen právě těchto dvou českých autorů nebylo náhodné. Josef Lada a Karel Chaba byli solitéři talentu, tvůrčího projevu i povahy, čisté umělecké duše, nezávislé na akademickém školení, které svým pohádkově zasněným, snadno rozpoznatelným a k diváku laskavým stylem vnesly do výtvarného umění cosi velmi svěžího, poetického a emotivně odzbrojujícího.

Karel Chaba vstoupil do obecného povědomí zejména jako malíř neklasicky viděné Prahy, Prahy nádherně „nejisté v kramflecích“, značené stejně rozkošně rozpohybovanou signaturou, Prahy zářící fauvistickými barvami v drobných a precizních úderech štětce. Bližší pohled na jeho dílo však autora představí jako uměleckou osobnost daleko mnohotvárnější, s mnohem širším rejstříkem témat, který zahrnoval i oblast krajinných motivů z Českého Meránu a zejména oblast figurální. Dnešní výstava tak krásným způsobem odpovídá jeho úsilí, když na sklonku své cesty chtěl ukázat světu i „několik obrazů, které si ponechával spíš pro sebe“.

Karel Chaba se narodil roku 1925 v Sedlci – Prčice v malebném kraji, kterému se od 19. století říká Český Merán, protože se nápadně podobá krajině v okolí italského města Merano. Celé dětství a mládí tušil svoje malířské nadání, k jehož naplnění se dostal až po složitých životních peripetiích. Když mu bylo dvacet jedna let a už žil v Praze, náhodně uviděl jeho obrazy v bytě sdíleném s malířem Inocencem Šamánkem Max Švabinský. Profesor se v Chabově nepřítomnosti vyjádřil: „Řekněte tomu kuchaři, že jestli chce studovat, že ho vezmu k sobě“. „Nemá maturitu pane profesore.“ „To je jedno.“ Ale Chaba za Švabinským nešel. Nechtěl malířství studovat. Toužil jen malovat.

V roce 1960 dostal konečně příležitost, na kterou čekal patnáct let. Šéf výpravy Divadla E. F. Buriana mu uspořádal ve foyer legendárního „Děčka“ výstavu pojmenovanou více než skromně: „Praha štětcem neznámého malíře“. Název odpovídal skutečnosti jen do verisáže. Výstava znamenala autorův průlom do oblasti výtvarného umění.

Od roku 1962 se začal malbě věnovat profesionálně jako výtvarný umělec při „Svazu ČSVU“, což mu zprostředkoval Jiří Kotalík. Pochvalně napsal, že Chabovy obrazy jsou „umělecky vyzrálé“ a „obdařené poezií, která chybí naší době“. Později prosadil, aby se několik stěžejních děl stalo součástí sbírek Národní galerie v Praze.

Karel Chaba dokázal dát život každému doteku štětce, dramatizovat vztahy ploch mezi sebou a zaujmout zrak diváka architektonicky pojatou výstavbou prostoru každého plátna. Pražské paláce, kostely, mosty, „šišaté domy“ (K. Chaba), ulice s dlažbou i nebem vytvářejí v obrazech fantaskní a naprosto původní celek. Je okouzující, že autorova stará Praha je vlastně „mladou linká“, vzletná, veselá, viděná v nelomených a stále svěžích tónech. Bohumil Hrabal napsal, že „městské domy a stromy s Karlem nejdříve koketují, ale pak s ním uzavírou milostný pakt“. Jako by se do zvláště obryšů architektur sublimovaly křivky ženského těla.

A tak se dostáváme k nádherným obrazům aktů, neoptických a téměř surreálně klenutých ženských tvarů, které z dnešního pohledu můžeme vnímat jako jeden z nejzajímavějších a nejneotřelejších aspektů autorovy tvorby. Tyto jednoduché a poeticky hravé znaky těl, konfrontované nezdídkou s motivem milovaných růží, vnímaných autorem stejně smyslově, hovoří především o erotických snech, jsou důsledkem „touhy po VELKÝ LÁSCĚ“ (K. Chaba).

Karel Chaba byl naprosto originálním typem člověka, pověstný tím, že v lidech – hlavně pak v ženách – instinktivně vzbuzoval určitou rezistenci, která měla sílu extrémní přitažlivosti. Jeho výroky, soudy, glosy byly „trefy do černého“, sdělené s měkkostí a mazlivostí, leč – s dopadem rány biče. Takže na závěr jednu autorovu poznámku: „Nemá cenu mluvit o malíři, kdy se narodil a jak to bylo dál, co si myslel o světě a co si svět myslel o něm, zda byl chudý nebo bohatý, zda jeho obrazy někdo kupoval a kolik za ně musel zaplatit, kdy umřel a proč. Nemá cenu mluvit s malířem, protože všechno, co bylo v jeho životě důležité, namaloval. Měli bychom se na jeho obrazy koukat, vypnout kecy kolem a dobře uděláme, když budeme přitom mlčet.“ (K. Chaba)

PhDr. Rea Michalová, Ph.D.,
historička umění a kurátorka

KAREL CHABA

* 3. 8. 1925 Sedlec-Prčice, † 24. 8. 2009 Praha
malíř, grafik, autodidakt, naivista a solitér české malby

VÝBĚR Z AUTORSKÝCH VÝSTAV

- 1960** Výstava v Divadle D (E. F. Buriana), Praha
- 1962** Obrazy z let 1958–1962,
Galerie Fronta, Praha
- 1966** 1958–1966, Galerie umění Karlovy Vary
Galerie Tangente, Mnichov
- 1968** Galerie Hammer, Západní Berlín
Galerie Fronta, Praha
(úvodní text B. Hrabal)
- 1970** Galerie Kroměříž
- 1975** 50 + 1, Galerie Fronta, Praha
Galerie Ascona (Ascona, Švýcarsko)
- 1985** Obrazy a grafika, Galerie výtvarného
umění Náchod
- 1990** Obrazy, Galerie U Bílého jednorožce, Klatovy
- 1995** Výstava obrazů – výběr z celoživotního díla
u příležitosti 70. narozenin umělce,
Galerie Petra Brandla, Praha
- 1997** Obrazy z 90. let, Galerie Fronta, Praha
- 2005** Obecní dům, Praha

VÝZNAMNÉ KOLEKTIVNÍ VÝSTAVY

- 1963** Naivní umění v Československu,
Národní galerie v Praze
- 1964** De Lusthof der Naiven, Museum Boymans van
Beuningen v Rotterdamu
Les Mond des Naifs, Musée d'Art
Moderne v Paříži
- 1979** HedendaagseTjechische Kunst,
Mechelen, Belgie

VÝBĚR Z LITERATURY

- 1986** Matyášová Eva, Naivní malířství, Odeon,
nakladatelství krásné literatury a umění, Praha
- 1990** Dvořák František, Karel Chaba, Odeon,
nakladatelství krásné literatury a umění, Praha

1.

2.

3.

1.
Suchý strom, 1989,
olej/deska, 69,5 × 54 cm

2.
Jaro za zdí, 1985,
olej/plátno, deska, 66 × 57 cm

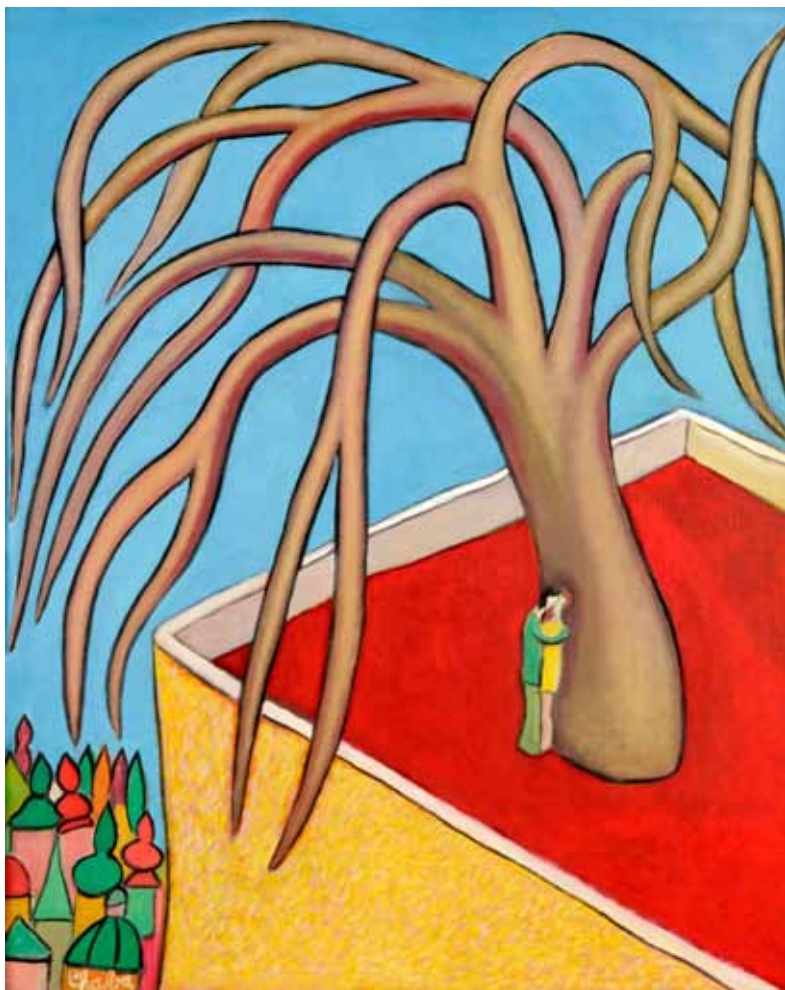
3.
Pohanský háj, 1999,
olej/hrubé plátno, deska, 70 × 60 cm

4.

5.

6.

4.
Čekání na zázrak, 2008,
olej/plátno, 75 × 55 cm

5.
Noly, 2008,
olej/plátno, 60 × 80 cm

6.
Objetí,
olej/plátno, 80 × 65 cm

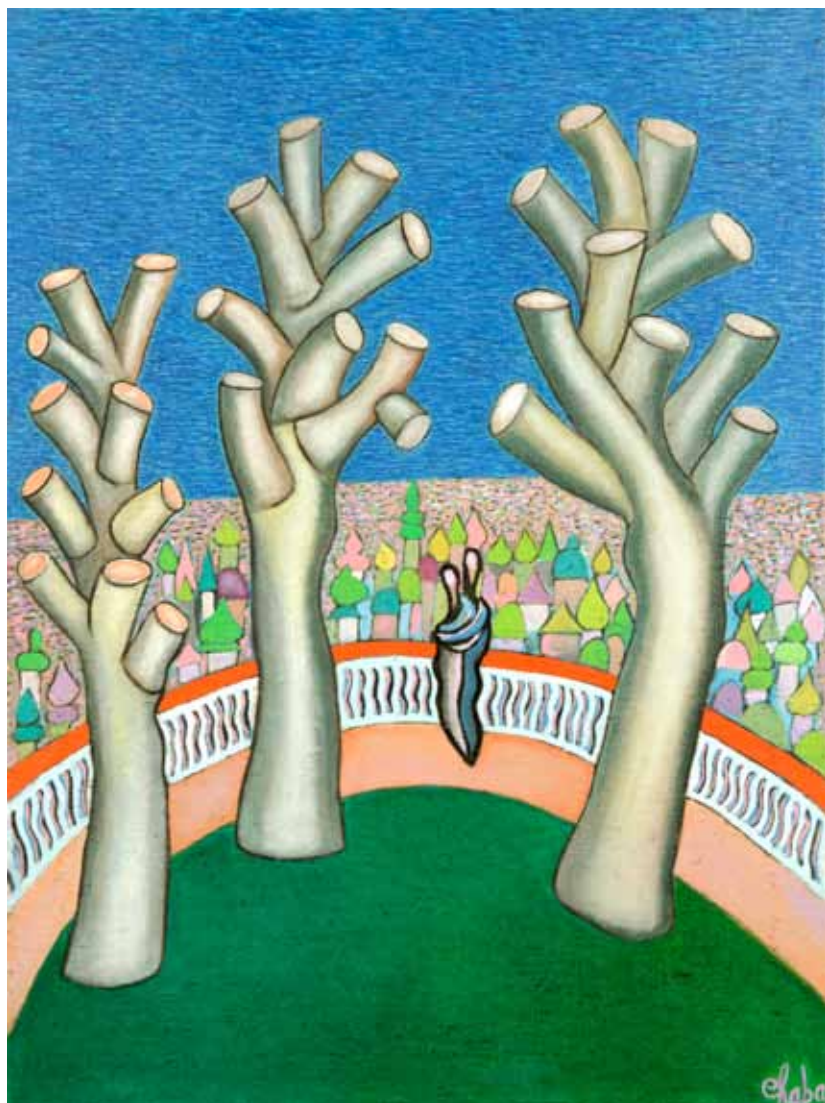
7.
V Benátkách, 2000,
olej/plátno, 70 × 90 cm

8.

9.

10.

8.
Na konci světa, 2008,
olej/plátno, 70 × 60 cm

9.
Na Štěpána, 2008,
olej/plátno, 70 × 60 cm

10.
Nad městem, 2000,
olej/plátno, 80 × 60 cm

11.

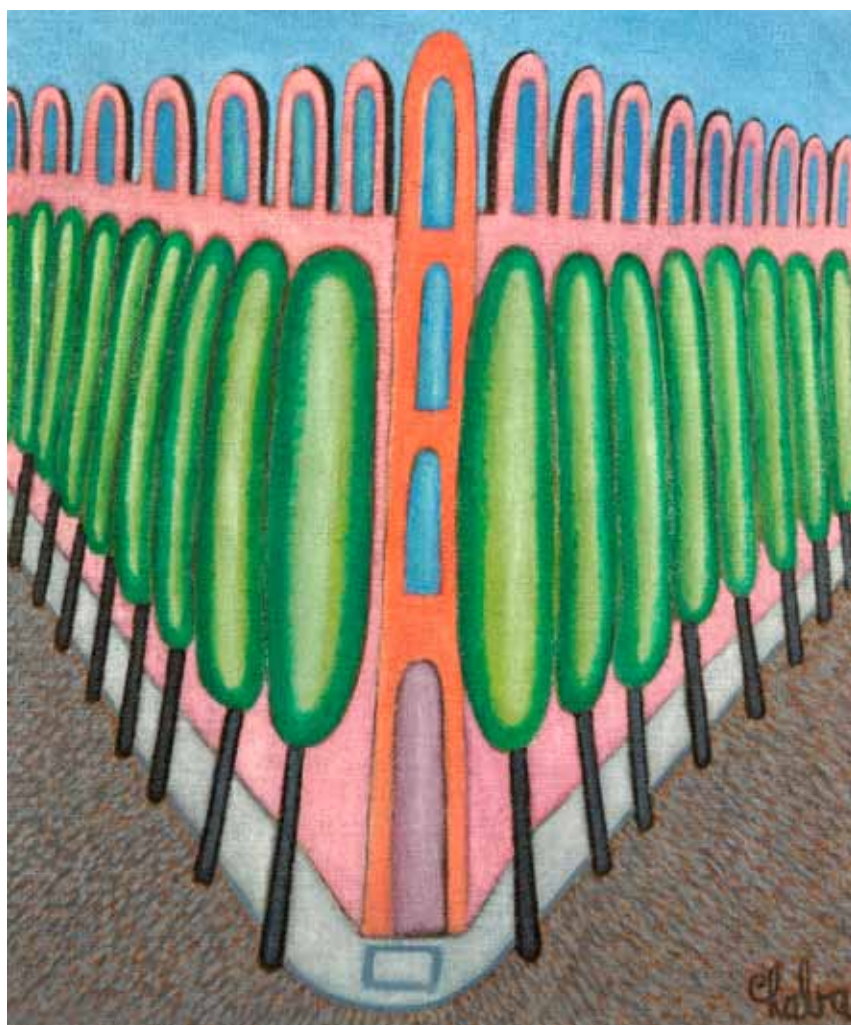

12.

11.
Socha, 2006,
 olej/plátno, 75 × 60 cm

12.
Velký květ, 2000,
 olej/plátno, 80 × 60 cm

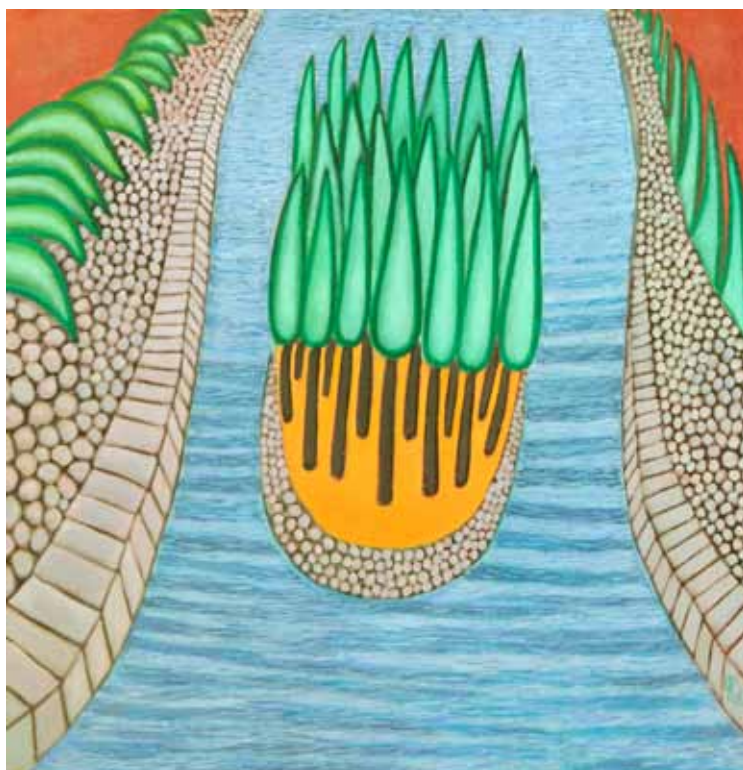
13.
Na rohu, 1999,
 olej/hrubé plátno, deska, 69,5 × 59,5 cm

13.

14.

15.

16.

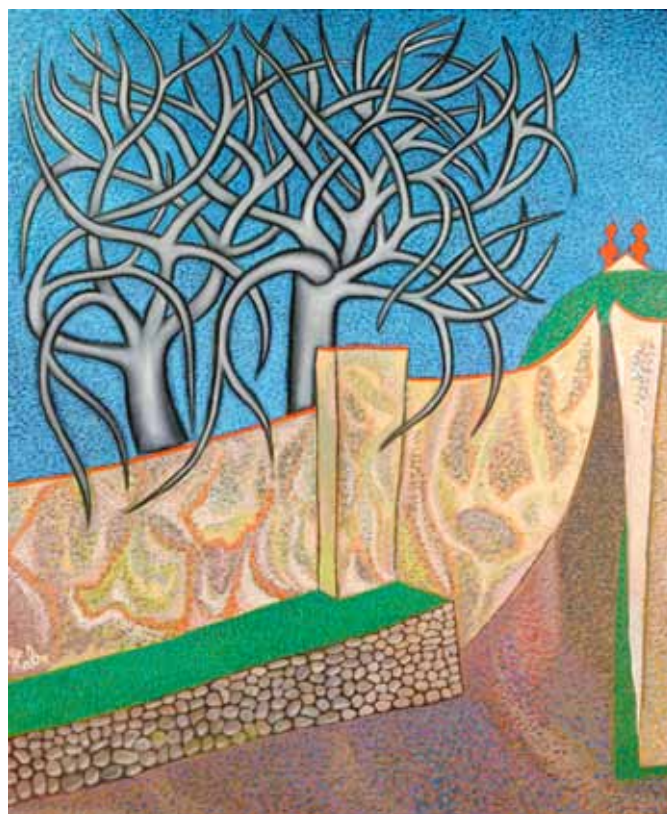
14.
Zrcadlení, 2006,
olej/plátno, 75 × 55 cm

15.
Plovoucí ostrov, 2003,
olej/plátno, 60 × 60 cm

16.
Vltava, 1995,
olej/plátno, 65 × 80 cm

17.

18.

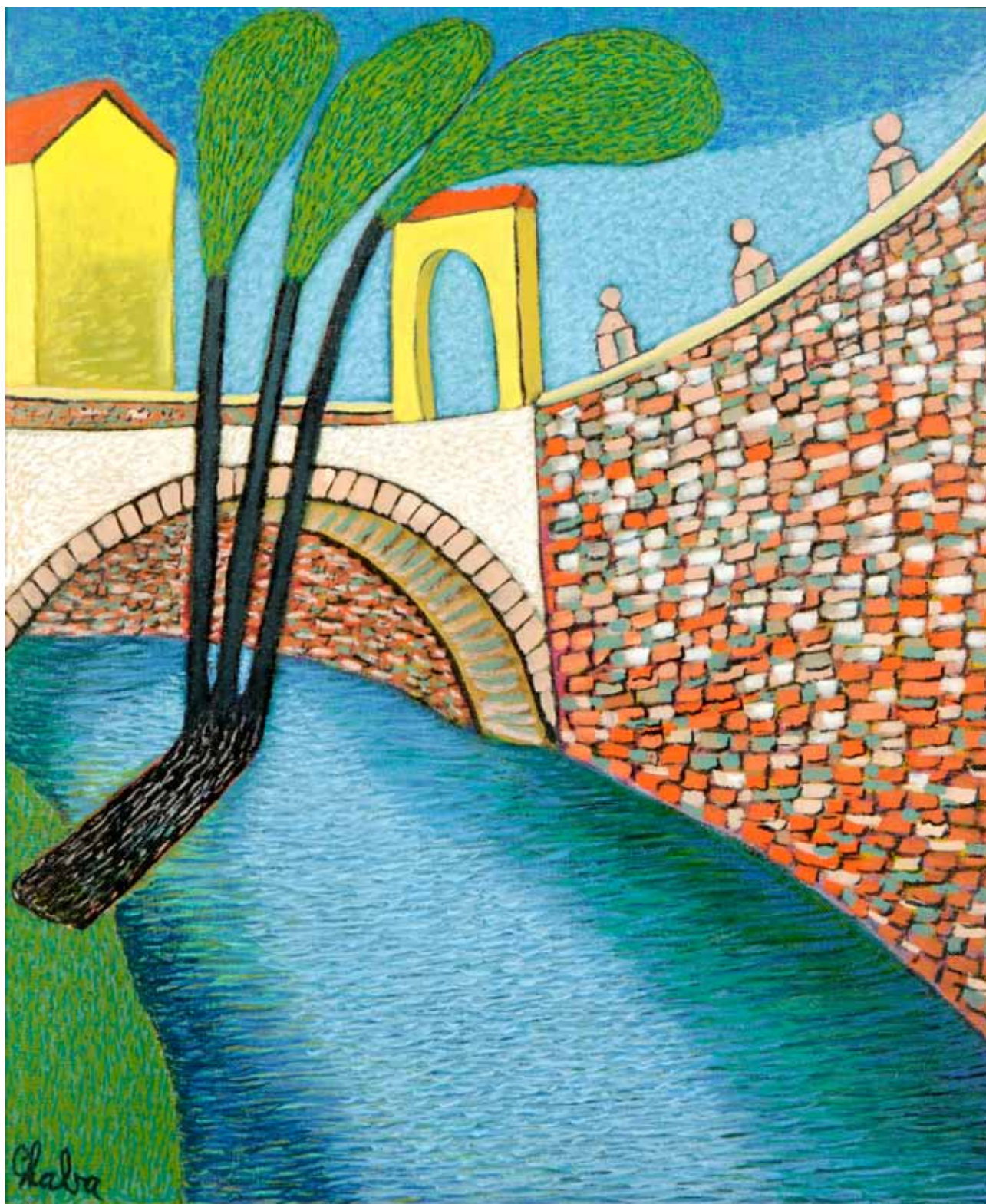

19.

17.
Náplavka, 2005,
 olej/karton, 58 × 42 cm

18.
Tichá procházka, 2004,
 olej/plátno, 110 × 90 cm

19.
Všechny mosty, 2007,
 olej/plátno, 95 × 70 cm

20.
Na Čertovce, 2002,
olej/plátno, karton, 60 × 49,5 cm

21.
Na Františku, 2002,
olej/plátno, 110 × 90 cm

22.

23.

24.

22.
Okolo Belvederu, 1997,
olej/plátno, 80 × 100 cm

23.
San Bernardino Verona, 1981,
akryl/plátno, 95 × 79 cm

24.
Kvetoucí kaštany, 1998,
olej/juta, deska, 99,5 × 100 cm

25.
Průhled, 2002,
olej/plátno, 90 × 80 cm

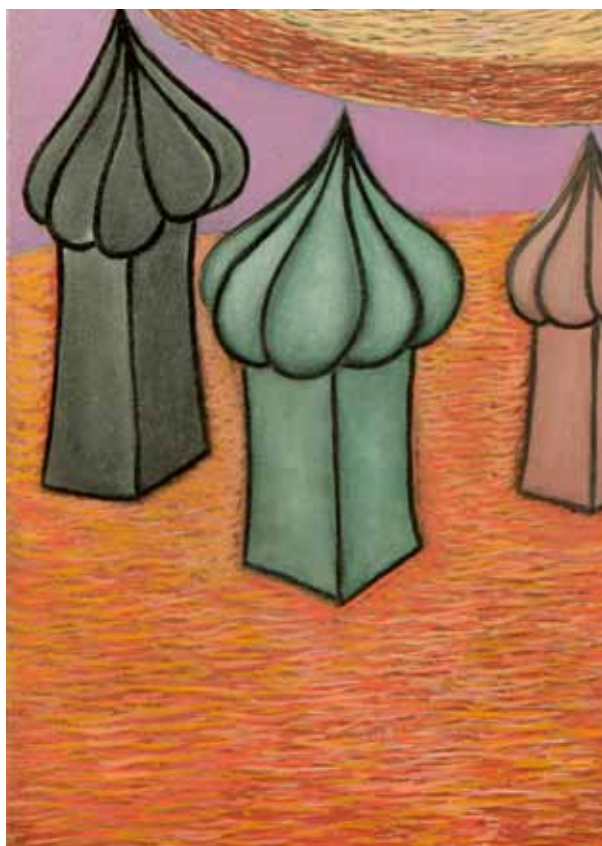
26.
Most pod mostem, 2004,
olej/plátno, 90 × 70 cm

27.
Vyhlídka, 1995,
olej/plátno, 105 × 80 cm

28.
Červené slunce, 2008,
olej/plátno, 85 × 60 cm

29.

30.

31.

29.
Prázdná krajina, 1999,
olej/plátno, 70 × 50 cm

30.
Na pláži, 2007,
olej/plátno, 70 × 50 cm

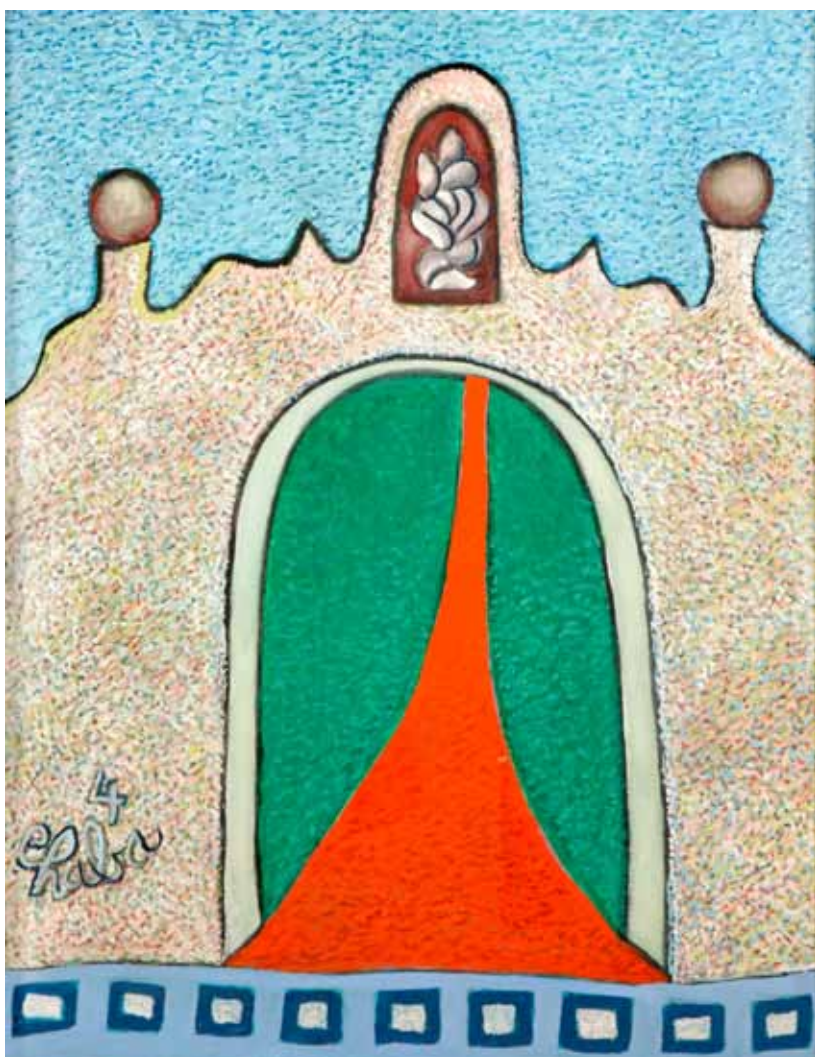
31.
Barevný den, 2002,
olej/plátno, 90 × 80 cm

32.

33.

34.

32.
Dvacaté století, 2003,
akryl/plátno, 90 × 70 cm

33.
Malá prdelka, 1981,
olej/plátno, 35,5 × 30,5 cm

34.
Starodávno, 2004,
olej/plátno, 45 × 35 cm

35.

35.
Zima pod mostem,
pastel, ve výřezu 28,5 × 19,5 cm

36.

36.
Náplavka na Kampě, 1985,
komb. technika, ve výřezu 28,5 × 19,5 cm

37.

37.
Brána, 1985,
akvarel, ve výřezu 28,5 × 19,5 cm

38.

39.

40.

38.
Ta krása, 2003,
olej/plátno, 60 × 60 cm

39.
Vzdušné zámky, 2003,
olej/plátno, 70 × 60 cm

40.
Červený kandelábr, 2003,
olej/plátno, 80 × 60 cm

41.

42.

43.

41.
Intimní zákoutí, 2005,
 olej/plátno, 80 × 65 cm

42.
Lipová alej, 1996,
 olej/plátno, 100 × 70 cm

43.
Na růžích pod nebesy, 2000,
 olej/plátno, 80 × 70 cm

44.
Velmi stará vzpomínka, 1999,
olej/plátno, 85 × 60 cm

45.

45.
Stromy nad městem, 1997,
olej/plátno, 90 × 70 cm

46.

46.
Navigace, 2006,
olej/plátno, 75 × 60 cm

47.
Rodina, 1979,
olej/karton, 51,5 × 37 cm

47.

48.
Vchod do sadu, 2003,
olej/plátno, 80 × 60 cm

49.
Motiv z Benátek, 1984,
olej/karton, 38 × 52,5 cm

50.

51.

52.

50.
Nenazvaný obraz, 1992,
olej/plátno, deska, 131 × 105,5 cm

51.
Malostranské pavlače, 1964,
olej/plátno, 170 × 130 cm

52.
Loreta, 1986–87,
akryl/plátno, 140 × 90 cm

Katalog vydán u příležitosti výstavy
Karel Chaba – Výběr z pozůstalosti
v Galerii Art Praha od 10. března do 9. dubna 2017.
Texty: PhDr. Rea Michalová, Ph.D., Dr. Vladimír Neubert, Bc. Petr Šeda
Fotografie: Lukáš Kamenský
Grafická úprava: dusot.cz
Tisk: LABEL spol. s r. o.. Josef Opasek

GALERIE ART PRAHA – BŘEZEN 2017

GALERIE ART PRAHA, spol. s r. o., Staroměstské náměstí 20/548, Praha 1
tel.: 224 211 087, mob.: 602 233 723, fax: 224 211 087, e-mail: galerie@g-a-p.cz, facebook: Galerie ART Praha
www.galerieartpraha.cz